

NÁRODOHOSPODÁŘSKÝ OBZOR

1 – 2003

Jacek Binda

Models of the distribution of products and banking facilities

Modely distribuce produktů a bankovních služeb

Summary:

New technologies created new possibilities of distribution of banking products. The article analyses basic distribution models: electronic banking, stationary distribution, multi-channel distribution and purely electronic distribution. Each of these models presents strong features of bank competitiveness, but this does not guarantee a success on the market.

Anotace:

Příchod nových technologií vytvořil nové možnosti distribuce bankovních produktů. Článek analyzuje základní distribuční modely: elektronické bankovníctví, stacionární distribuci, vícekanálovou distribuci a výlučně elektronickou distribuci. Každý z těchto modelů představuje významné prvky silných stránek konkurenceschopnosti banky, to však ještě automaticky nezaručuje úspěch na trhu.

Eva Horvátová, Božena Chovancová, Dana Tkáčová

Securitization of assets of financial subjects and banks as a new way of obtaining assets on financial markets.

Sekuritizácia aktív finančných subjektov a bánk ako nový spôsob získavania zdrojov na finančných trhoch

Summary:

In this article the main emphasis is on the substance of assets securitization in banks and financial institutions. The process of securitization exists in two basic forms as the balance and outside-balance securitization. The paper is particularly focused on the outside-balance securitization. Modern forms of financial resources market mobilisation refer to the basis of processes, subjects of securitization, technical and economical context, conditions, advantages and practical implementation. Asset securitisation was first used in the USA. Pass-through and CMO- obligations were among the first products. Main features of securitization are the credit risk and cash flow, which is very important e.g. for the secondary mortgage market. Some of bank active securitization was used in restructuring of bank credit portfolio in the Slovak Republic which has also been dealt with in the paper.

Anotace:

V tomto článku je hlavní důraz kladen na podstatu sekuritizace aktiv bank a finančních institucí. Proces sekuritizace existuje ve dvou základních formách, jako rozvahová a

mimorozvahová sekuritizace. Tento článek se věnuje zejména sekuritizaci mimorozvahové. Moderní formy mobilizace trhu finančních zdrojů poukazují na podstatu procesu, předměty sekuritizace, technické a ekonomické souvislosti, podmínky výhody a praktickou realizaci. Sekuritizace aktiv byla poprvé využita v USA, mezi prvními použitými produkty byly obligace typu pass-through a hypoteční zástavní listy. Nejvýznamnějšími charakteristikami sekuritizace jsou úvěrové riziko a cash flow, které je důležité například pro druhotný trh s hypotečními produkty. Některé postupy sekuritizace aktiv byly použity i během restrukturalizace bankovního portfolia ve Slovenské republice, i o tomto pojednává tento článek.

Karel Charvát

„Globalization, growth and poverty“ or what brought the World Bank’s report.

„Globalizace, růst a chudoba“, aneb co přinesla zpráva světové banky

Summary:

On the 5th December 2001 World Bank research report called Globalization, Growth and Poverty: Building an Inclusive World Economy was published. This report examines the relationship between globalization, economic growth and poverty reduction in the developing countries. The World Bank tries to advocate globalization as a process, which can increase economic growth of developing countries and reduce world poverty. In this paper I try to summarize the main ideas, assets and findings included in the report and to analyze World Bank’s attitudes towards the researched global problems.

Anotace:

Světová banka 5. prosince 2001 vydala výzkumnou zprávu s názvem „Globalizace, růst a chudoba: Budování všezahrnujícího světového hospodářství“. Tato zpráva vyšetřuje vztah mezi globalizací, ekonomickým růstem a snižováním chudoby v rozvojových zemích. Světová banka se pokouší obhajovat globalizaci jako proces, který může zvýšit tempo ekonomického růstu v rozvojových zemích a snížit chudobu ve světě. V tomto článku se pokouším shrnout hlavní myšlenky, přínosy a závěry obsažené v dotyčné zprávě a analyzovat přístupy Světové Banky ke zkoumaným globálním problémům.

Benita Juriková, Štefan Slávik

Komplexný pohľad na konkurenčnú výhodu

A complex view of competitive advantage

Summary:

Competitive advantage is multi-component, multi-layer, dynamic and complementary phenomenon. Our research goal was to analyse the internal structure of competitive advantage according to VRIO method (value, rareness, imitability, organisation). It seems that commonplace and simply imitable components are the principal problem of the competitive advantage of Slovak enterprises. On penetration of international markets an average Slovak enterprise still are at a competitive disadvantage in central European business environment.

Anotace:

Konkurenční výhoda je vícesložkový, vícevrstvý, dynamický a doplňkový fenomén. Cílem výzkumu bylo analyzovat vnitřní strukturu konkurenční výhody pomocí metody VRIO. Vypadá to, že základním problémem slovenských podniků jsou produkty, které nejsou ničím výjimečné a jsou snadno napodobitelné. Při vstupu na mezinárodní trhy jsou slovenské podniky, oproti trhům ve střední Evropě, stále ještě vystaveny konkurenční nevýhodě.

František Kosorín

Concept and role of public administration in state organization (part 2.)

Pojem a postavenie verejnej správy v organizácii štátu (2. časť)

Summary:

In analyzing relations of public administration it is necessary to stem from the position of state. The reason is that public administration is a form of realization of executive power of a state.

In a democratic state the executive power is allocated to individual state bodies and other local, regional and corporative bodies. In this process the category of public power appears. State power is transformed into public power. Basic expression of state power is decision making about ways of laws incorporation into rights and duties of citizens. This relation is valid also vice versa. Citizens demand that state laws and consequently norms are formulated in such a way that they could support and guarantee the realization of their private interests and execution of private administration according to the latest development of scientific knowledge.

It is possible to understand and use with success the existence of this feedback for development of a state and its public administration only if we admit the existence of three institutional pillars, on which the public administration must be built up. It is the political pillar, legal pillar and the pillar of economic rationality. We have been led to this conclusion by analysis of internal content elements of public administration as well as elements of the pillars themselves, which constitute attributes, criteria and principles. These interconnections must be respected in each conception of public administration as a whole as well in individual power units belonging to public or state self-administration.

Anotace:

Při analýze vztahů veřejné správy je nezbytné vycházet z pozice státu, Důvodem je to, že veřejná správa je formou realizace výkonné moci státu.

V demokratickém státě je výkonná moc v rukou jednotlivých státních orgánů a dalších místních, regionálních a korporativních orgánů. V tomto procesu se objevuje kategorie veřejné moci. Státní moc se mění v moc veřejnou. Základní definicí státní moci je rozhodování o způsobech, jimiž se právo promítá do práv a povinností občanů. Tento vztah platí i naopak. Občané požadují, aby zákony a odvozené normy, který by podporovaly a garantovaly uskutečňování jejich soukromých zájmů a vykonávání jejich soukromé správy, byly formulovány podle nejnovějších vědeckých poznatků.

Porozumět a úspěšně využívat existenci této zpětné vazby pro rozvoj státu a jeho veřejné správy je možné pouze tehdy, pokud přijmeme existenci tří institucionálních pilířů, na kterých musí být veřejná správa postavena. Je to pilíř politický, právní a pilíř ekonomické racionality. K tomuto závěru jsme dospěli na základě analýzy vnitřního

prvků obsahu veřejné správy, stejně jako prvků samotných zmiňovaných pilířů, které stanovují vlastnosti, kritéria a principy. Tato propojení musí být respektována v každém pojetí veřejné správy jako celku, stejně jako na úrovni jednotlivých správních jednotek náležející veřejné nebo státní samosprávě.

Petr Musil

Transformation of Czech energetics – and what's next?

Transformace české elektroenergetiky – a co dál?

Summary:

The paper *“Transformation of the Czech electric power industry – and what next?”* focuses on the development of the electricity market in the Czech Republic. The author describes shortly the history of the electricity since the end of the 19th century, and talks about the basic reform steps since 1990. He tries to submit an analysis of the current structure of the electricity market. Then he discusses the two versions of so-called *“Energy act”*. Especially the analysis of the 2000 Energy act links up to the study of the electricity market deregulation released by the Liberal Institute in 1998, and contrasts the *“ideal target stage”* with reality. The last part of the paper focuses on the question of the alternate resources usage. He criticizes the present system of state budget subsidies, and prefers tax concessions in this area. He also submits some recommendations for further steps on the way to the free competition on the electricity market.

Anotace:

Článek se zaměřuje na vývoj trhu elektrické energie v České republice. Autor krátce popisuje historii tohoto odvětví počínaje koncem 19. století a dále pojednává o základních reformních krocích od roku 1990. Snaží se předložit analýzu současné struktury trhu s elektrickou energií. Pak pojednává o dvou verzích tzv. „Energetického zákona“. Analýza zákona z roku 2000 navazuje na studii deregulace energetického trhu, kterou vydal Liberální Institut v roce 1998 a porovnává ideální cílový stav se skutečností. Poslední část článku se zaměřuje na užití alternativních zdrojů. Autor kritizuje současný systém rozpočtových dotací a upřednostňuje v této oblasti systém daňových úlev. Také předkládá několik doporučení k dalším krokům na cestě k volné soutěži na trhu elektrické energie.

Vladimír Šefčík

Economic Warfare – illusion or reality

Ekonomická válka – iluze nebo skutečnost

Summary:

Wars are fought not only by force of weapons but also by means of economic interventions. Economic warfare is integral part of any kind international conflict because it is linked with an effort to prevent the opponent's access to needed goods and services while campaigns are waged against military oriented industry of enemy. The value of such operations remains a subject of serious discussions but it is probable that economic warfare still survives in the aftermath of the cold war not only as a part of politico-military strategy to win a victory over enemy.

Anotace:

Ve válkách se nebojuje pouze silou zbraní, ale také s pomocí ekonomických zásahů. Ekonomická válka je nedílnou součástí jakéhokoliv mezinárodního sporu, neboť je spojena s úsilím znemožnit protivníkovi přístup k potřebnému zboží a službám, bývají také napadány zbrojně orientované průmyslové kapacity nepřítele. Význam takovýchto operací zůstává předmětem diskuzí, ovšem předpokládá se, že ekonomická válka přežívá v dozvucích studené války ne pouze jako jedna z součástí politicko-vojenské strategie k poražení nepřítele.